

Parteneriat „Reverberațiile Greciei antice în contemporaneitate”

Noi, elevii clasei a IX-a F din Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” Sibiu, am început cursurile liceale cu o provocare. Urma să participăm la un parteneriat cu Liceul Tehnologic „Independența” și cu Complexul Național Muzeal ASTRA, un parteneriat în cadrul căruia aveam să readucem la viață civilizația Greciei antice, prin intermediul unor activități interdisciplinare (istorie, artă, matematică, sport și științe).

Primele ateliere de lucru s-au desfășurat în Centrul de Documentare și Informare și au constat în realizarea unui decor specific epocii antice, dar și a unei piese de teatru cu tematica „Întrecerile sportive din Grecia antică”. (coordonatori: prof. Raluca Filip, bibliotecar Marinela Rusu).

Am început prin redactarea scenariului împreună cu colegii mei Bratu-Sonea Fabian și Săvoiu Adina. La început părea puțin greu și eram cam confuzi în legătură cu ce aveam de făcut, dar totul a devenit mai clar după ce scenariul nostru a început să prindă contur, ajutându-ne de câteva cărți de la CDI-ul liceului și de sfaturile doamnei bibliotecare.

Pentru a ilustra cât mai fidel civilizația greacă din perioada antică am folosit fragmente din operele lui Homer (Odiseea), P.Vergilius Maro (Eneida) și fragmente din Cicero pe care le-am integrat în textul nostru. După câteva ore de muncă am reușit să finalizăm scenariul, am împărțit rolurile și am început repetițiile:

Piesa de teatru:

NARATORUL

Suntem în Grecia, în secolul al V-lea. Invaziile persane distrug orașele state grecești, dar în 490 î.Hr., atenienii, în frunte cu soldatul-om de stat Miltiades, au învins prima invazie a Persiei în Bătălia de la Maraton. Zece ani mai târziu, atenienii și aliații lor, sub conducerea lui Temistocle, zdrobesc armata persană în bătălia de la Salamis.

Începe o perioadă de reconstrucție, de dezvoltare economică și culturală. Orașul-stat Atena, principalul oraș din Grecia antică, organizează întrecerile sportive.

Teatru scurt - Întrecerile sportive din Grecia antică

Personaje:

- Temistocle – regele Atenei
- Solon – arhonte, om de stat atenian, legislator și poet
- Teagene – secretarul regelui
- Miltiades – antrenorul
- Atleți – Epigenes, Erastus, Irene, Calyope, Alexandra, Leon, Zoe
- Nestor – participant la întrecerea de care
- Ateliere de artizanat – tinere din Atena
- Homer – muzicianul curții
- Pausanias – naratorul și cântăreț

Scena I

NARATORUL - Scena I. Regele îl așteaptă pe arhontele basileu, Solon, să îi dea raportul privind pregătirile pentru jocuri.

Teagene: Stăpâne, arhontele Solon este la porțile palatului!

Temistocle: Să intre!

Solon: Mărite Rege, mă închin Domniei-Tale.

Temistocle: Ați stabilit probele pentru jocurile din acest an?

Solon: Da, am stabilit probe de gimnastică, întreceri de care, săritură, alergare, aruncarea discului și a suliței, lupte și alergări cu torțe, Domnia Voastră, iar pentru festivitatea de deschidere corurile formate din efebi.

Temistocle: În ce stadiu sunt arenele de luptă?

Solon: Am reparat frontonul la templul de piatră, am construit tribuna. Acum se sapă liniile de start ale alergătorilor și sunt verificate carele de luptă.

Temistocle: Cine va suporta cheltuiala pentru organizarea jocurilor?

Solon: Ecclesia(Adunarea populară) a stabilit ca nobilii Epictet și Craystos să plătească pentru organizarea jocurilor, a concursurilor teatrale și a festivităților.

Temistocle: Aspectul locului să fie plăcut, pentru că acolo oamenii maturi se vor dedica gimnasticii. Câțiva maștri vor asista la jocurile tinerimii, după cum oamenii maturi se vor duce câteodată să asiste la cele ale maștrilor. Grijă noastră de căpetenie este aceea ca cetățenii să aibă un suflet bine rânduit, cu un trup plin de putere, încredințați că astfel de cetățeni vor face să înflorească cetatea în timp de pace, o vor apăra în timp de război și o vor păstra fericită și liberă. Să vedem pregătirile!

NARATORUL

Regele și suita se îndreaptă spre arenă și spre atelierele de lucru să vadă ultimele pregătiri. În acest timp, participanții la jocuri se îndreapta spre Olimpia.

Muzicantul (Homer, Odiseea):

Cu zdrețele se-ncinse pe la mijloc

Și dezgoli el coapse mari și mândre

Și pieptul, umeri lați, vânoase brațe.

Minerva sta pe-aproape și-l făcuse

Mai împlinit. Și foarte se mirară

De dânsul atenienii toți. Și unul

Zicea privind pe altul mai de-aproape:

„Biet Iros și-a făcut de cap el singur.

Ia vezi acest moșneag ce pulpi arată

De sub bulendre!”

Scena II

Naratorul: **Scena II – Acțiunea se desfășoară pe arenele din Olimpia, unde Miltiades îi instruieste pe gimnaști:**

Miltiades: - Trebuie să ne îngrijim de sănătate, trebuie să practicăm exerciții pe măsura noastră, să mâncăm și să bem doar atât cât să ne refacem forțele, nu să le zdrobim. Și nu numai de trup trebuie să ne îngrijim, dar, cu mult mai mult, și de minte, și de suflet. (CICERO)

Naratorul: Când Miltiades îl văzu pe Epigenes, elevul său, care era și un tânăr șubred, îi zise:

Miltiades: Prea te-ai lăsat de gimnastică, Epigenes.

Epigenes: Dar nici n-am făcut vreodată gimnastică, Miltiades.

Miltiades: Nu trebuie să te lași mai prejos de atleți! N-ai să vezi trupul înflorind în frumusețe și putere cât timp ești nepăsător și nu faci exerciții. Acest lucru nu vine de la sine. Cât de bune sunt exercițiile pentru sănătate, o Epigenes! Bunăstarea sănătății e sigură și totodată folositoare pentru toate îndeletnicirile, fiind conservată de dietă și exerciții. Așa că apucă-te de treabă, prietene!

Epigenes: Ai dreptate! Voi începe să am grijă de sănătatea trupului meu.

Naratorul: Între timp, Nestor își antrenează caii pentru întrecerile de care.

Nestor: Caii mei, nu zăboviți și nu stați pe loc! Înaintea voastră vor cădea de genunchi și picioare caii ce v-au întrecut, că-s doar niște gloabe bătrâne.

Miltiades: Tare mă supăr pe tine, o, Nestor, că socotești caii vinovați că au zăbovit!

Nestor: Iartă și n-ai nicio grijă! Caii de gura mea se tem și aleargă mai iute. Așa vom câștiga cu siguranță!

Muzicantul (Homer, Odiseea):

Deci hai odată, n-o lungiți cu mofturi
Și nu mai pregetați să-ntindeți arcul,
Ca să vedem pe cel care va bate.
Și eu m-aș încerca să trag dintr-însul.
De l-aș putea întinde și săgeata-i
S-o trec prin fier, eu n-aș avea durerea
Să văd cum maica-mi părăsește casa,
Cu altul pleacă și mă lasă singur,
Și pot și eu s-am biruințe frumoase
Ca tatăl meu.

Scena III – Ateliere de lucru

Naratorul: Scena III – La atelierul de confecționat arme, coronițe și elemente pentru decorarea tribunei, activitățile sunt în toi. Colectivitatea adunată în jurul sanctuarului este neînsemnată. Delegații din întreaga lume elenă se întâlnesc aici pentru scurt timp, la fiecare patru ani pentru a-l adora pe Zeus și pentru a admira jocurile.

Un șir de tezaure dedicate jocurilor sunt confecționate și au fost depuse la templul Herei. Cele mai multe sunt din bronz și au fost aduse ca ofrande de către admiratori modești. Altele, mai însemnate, au fost dedicate de către învingători sau de orașele din care vin.

Întrecerile disputate nu implică atât de mult politica, pe cât orgoliul competitiv. Recompensele sunt mai mult morale decât materiale. Cele materiale constau doar într-o ramură

de măslin cu care se încununază învingătorii. Aceste ramuri dispuse în forma unor coronite sunt confecționate chiar în aceste momente de femeile necăsătorite din Atena.

Muzicantul (P. Vergilius Maro, Eneida):

Trîmbița sună de sus din colină, de începerea luptei
Iată-i, la lupte pornesc, cu vîslele-asemeni de grele,
Patru puternice luntrii pe-alesul gătite din flotă.
Colo pe netedul câmp, pe care-l încing de pretutindenii
Înalte coline cu sihle pe creștet. În mijlocul văii
Loc de-alergare-au găsit, și cu multele-i gloate acolo
Merse viteazul, șezând la mijloc de bănci suitoare.
Însuși pe cei doritori să se-ntreacă la rezezi alergări
Vesel îndeamnă.

Vin de pretutindenii troieni și s-adună.

Naratorul: Regele înalță o rugă pentru ajutor și protecție, apoi dă semnalul începerii jocurilor.

Temistocle:

O, tu maică, cea care așezi cununile de aur la întrecerile sacre,
Stăpâna Adevărului, unde bărbații văzători, profeții
Din altarele pe care ard jertfele, cunoscătorii
Se străduie să afle de la Zeus fulgerătorul
Dacă are un cuvânt pentru oameni;
Iar celor ce caută prin marea virtute
A ajunge cinstiți
Trudind cu sufletul la gură,
Lor li se împlinește ruga, ca un dar al evlaviei bărbaților.
O, Pisă sfântă, cea plină de păduri pe lunca râului Alfeios,
Primește alaiul sărbătoresc și pe purtătorul de cunună!
Mare este cinstea pe veci
Pentru cel vestit cândva de tine!

(*Temistocle se îndreaptă cu torța aprinsă spre vasul cu ulei de măsline*)

Temistocle: Aduceți Atenei glorie și vom intra în nemurire! Să înceapă întrecerile sportive!

(*Aprinde torța . Încep întrecerile*)

Scenariu:

- Mădălina-Ioana Mărginean
- Adina Săvoiu
- Fabian-Ioan Bratu-Sonea, clasa a IX-a F

În timpul repetițiilor, de un real ajutor au fost și sfaturile doamnei profesoare Daniela Lorinczi și ale doamnei diriginte prof. Victoria Șerban.

Pentru documentare am utilizat următoarele publicații: *Antichitatea greco-romană despre sport*, *Enciclopedia civilizației grecești*, Victor Bănciulescu - *Jocurile olimpice de-a lungul veacurilor* și Ovidiu Drimba - *Istoria culturii și civilizației*.

Pentru prezentarea piesei, colegile mele: Rianna Tămaș și Ștefania Rusu au realizat un suport video - prezentare Power Point cu imagini arhitecturale, obiecte de artă, sportivi și scene din antichitate care dublează și completează jocul actorilor.

Al doilea atelier de lucru a fost cel de arte plastice coordonat de doamna profesoară Raluca Filip. Am realizat decorul cu materiale pe care le aveam deja în cadrul liceului (reciclare), dar și cu lucruri aduse de acasă: instrumente muzicale, obiecte de decor și materiale pentru realizarea ținutei. Împreună cu Maria Niculescu am realizat un car grecesc, iar Elisa Stanciu și Maria Mag au realizat calul ce avea să fie alăturat carului de luptă. Am fost ajutați la realizarea decorului atât de doamna profesoara Raluca Filip cât și de alți colegi, cum ar fi Miriam Stan, Larisa Gal, Medeea Stan, Anda Groot, Ada Muntianu și Paul Luțean-Șofariu ș.a. La rândul lor, colegii noștri de gimnaziu (participanți la parteneriat) au realizat numeroase desene pentru expozițiile tematice.

Imagini din timpul repetitiilor:

Prima interpretare:

Prima noastră adevărată interpretare a avut loc la Centrul de Documentare și Informare, în fața unui public special și anume în fața unor elevi și profesori veniți din Polonia în cadrul unui proiect Erasmus. Piesa a ieșit foarte bine, chiar dacă mai aveam puțin de repetat.

Întâlnirea cu partenerii noștri:

De asemenea, am fost și la Liceul Tehnologic „Independența”, însoțiți de una dintre clasele de a VI-a, unde am participat la un joc de cunoaștere cu elevii acestui liceu. Pe o tablă am notat diferite valori umane de care avem nevoie pentru a putea forma o echipă, apoi au fost invitați doi elevi de la ambele licee să umple două ghiozdane cu aceste valori.

Mai apoi, am participat la joc numit „Harta prieteniei” unde erau mai multe cuvinte ce se leagă de prietenie. Elevii au identificat și au încercuit cu diferite culori aspectele pozitive, negative și alte aspecte ale prieteniei.

Activități viitoare:

În cadrul acestui proiect urmează să se desfășoare și alte activități în care vor fi implicați colegii noștri mai mici din clasa a VI-a A, elevii de la Independența și reprezentanți ai Muzeului ASTRA: „Biblioteca vie”, o activitate numită „Olimpiada matematicii” cu jocuri și aplicații matematice, „Meniul campionului olimpic” un atelier gastronomic și o competiție sportivă „Citius, Altius, Fortius”, acestea două având loc la Muzeul ASTRA Sibiu.

Pentru mine a fost și este o experiență frumoasă și abia aștept să văd cum se vor desfășura celelalte activități din cadrul acestui parteneriat!

Mădălina Mărginean, clasa a IX-a F